

ลักษณะพื้นฐาน การรับฟัง รายการที่นิยม ผลกระทบต่อการยอมรับของผู้ฟังวิทยุการเกษตรในภาคกลาง

Socio-economic Background Receiving Favorite
Agricultural Radio Broadcasting Program of the
Receivers in Central Provinces and Its Impact

พร สุวรรณวาทกสิกิจ, ดิเรก อุภรห์ราย, ปรียานุช ตั้งตรงฤทัย,
มนัส ดาเกลี้ยง และเสวก พงษ์สำราญ¹

Porn Suwan-vajokkasikij, Direk Rerkrai,
Preyanooch Tunktongharaotai, Manas Dakeing and Saweak Pongsamran

ABSTRACT

Unit of analysis of this study were 3 groups of : (1) Receivers from 25 provinces (N = 432), (2) Receivers who were farmers in Supanburee Province (N = 100) and, (3) Receivers in Rajaburee Province (N = 100). The result of the study were as following : (1) There were significant relationships (rank correlation) between rank of top ten of the receivers among 3 groups (2) There was no significant different (chi-square test) between each characteristic of receiver with the time range of receiving (3) There was no relationship (correlation coefficient) between "decibel" of receiving with number of receivers.

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การสื่อสารทางการเกษตรนั้น วิทยุมีบทบาทมากในการกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัว และเกิดความสนใจที่จะยอมรับเทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสม การศึกษาการรับฟังรายการวิทยุการเกษตร การศึกษาโดยละเอียดในเนื้อหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผู้รับฟังรายการว่า มี

สภาพพื้นฐานอย่างไร และสภาพพื้นฐานนั้นส่งผลให้เกิดความแตกต่างในการรับฟังหรือไม่ ความนิยมในการรับฟังเนื่องมาจากสาเหตุอะไร ชอบรับฟังตอนไหน รายการอะไร ฯลฯ จึงจำเป็นเพื่อที่จะนำเอาประเด็นความคิดเหล่านี้มาดำเนินการจัดรูปแบบให้ถูกต้อง และเป็นข้อมูลทางวิชาการในการสอนทางด้านการจัดรายการต่อไป

¹ สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Extension and Training Center, Kasetsart Univ.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อที่จะศึกษา

1. ลักษณะพื้นฐานของผู้รับฟังรายการเกษตรของสถานีวิทยุ ม.ก. บางเขน ในช่วงปี 2526-27
2. ความสัมพันธ์ของอันดับความนิยมในการรับฟังของผู้ฟังในภาคกลางที่เขียนจดหมายมาติดต่อกับผู้รับฟัง กับของผู้ฟังในจังหวัดสุพรรณบุรี และราชบุรี
3. ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ ซึ่งเป็นลักษณะพื้นฐานของผู้รับฟังรายการกับช่วงเวลาที่ชอบรับฟังรายการเกษตร
4. ความสัมพันธ์ของปริมาณความเข้มของคลื่น (หรือความชัดเจนของการรับฟัง) กับจำนวนผู้ฟังรายการเกษตร
5. เรื่องที่ผู้ฟังได้รับความรู้จากรายการเกษตรมากที่สุด และเรื่องที่มีจดหมายเขียนมาถามปัญหาามากที่สุด และเอกสารที่เขียนมาขอมากที่สุด
6. เรื่องที่วิทยุการเกษตรมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดความสนใจ ยอมรับเทคโนโลยีเกษตร

สมมติฐาน

1. ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างอันดับของการรับฟังระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มผู้ฟังภาคกลาง ๆ กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเกษตรกรจังหวัดสุพรรณบุรี (2) กลุ่มผู้ฟังภาคกลาง ๆ กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเกษตรกรจังหวัดราชบุรี (3) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเกษตรกรสุพรรณบุรีกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเกษตรกรจังหวัดราชบุรี
2. ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ กับตัวแปรตาม คือ ช่วงเวลาที่ชอบรับฟัง
3. ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยของการรับฟังได้ชัดเจนในพื้นที่ของจังหวัดต่าง ๆ กับจำนวนผู้รับฟังรายการการเกษตรในภาคกลาง

การตรวจเอกสาร

สถานีวิทยุในประเทศไทย

ในทางนิคินัย สถานีวิทยุทุกแห่งในประเทศไทยเป็นของทางราชการหมด แต่ทางพฤตินัยแล้วสถานีวิทยุหลายแห่งตกอยู่ภายใต้การดำเนินงานแบบธุรกิจของเอกชนอย่างสิ้นเชิง คือ วิทยุกระจายเสียงภายใต้ความรับผิดชอบของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ดำเนินการแบบธุรกิจ โดยอาศัยรายได้จากการโฆษณาสินค้าด้วย นอกจากสถานีวิทยุสังกัด กรมประชาสัมพันธ์ อาศัยรายได้จากเงินงบประมาณแผ่นดิน ในจำนวนสถานีทั้งหมด 231 สถานีนั้น เป็นของกองทัพบก 92 สถานี กรมประชาสัมพันธ์ 62 สถานี กองทัพอากาศ 22 สถานี กองทัพเรือ 12 สถานี กรมตำรวจ 8 สถานี ส่วนราชการอื่น ๆ 30 สถานี และในจำนวนทั้งหมดนี้ 150 สถานี อยู่ในต่างจังหวัด (บุญเลิศ สุขคิดถก, 2527 หน้า 37-40)

โอกาสเลือกเป็นผู้รับข่าวสาร

ในปี 2526 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2527) ร้อยละ 75 ของครัวเรือนทั่วประเทศ มีเครื่องรับวิทยุครอบครอง (7,024,000 ครัวเรือน รวม 7,630,000 ล้านเครื่อง) ในจำนวนผู้มีเครื่องรับวิทยุอาจจำแนกตามภาค คือ ภาคเหนือร้อยละ 76.6 ภาคกลางไม่รวม กทม. มีร้อยละ 90.3 กรุงเทพฯ มีร้อยละ 80.6 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีร้อยละ 73.5 ภาคใต้มีร้อยละ 64.1 เมื่อเทียบกับตัวเลขในปี 2523 แล้ว จำนวนครัวเรือนที่มีวิทยุทั่วราชอาณาจักรกลับน้อยกว่า คือ ปี 2523 มีร้อยละ 79.4 ทั้งในนอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล ที่ยังมีถึงร้อยละ 78.9 ในขณะที่ปี 2526 นอกเขตเทศบาล มีเพียงร้อยละ 74.3 แม้ว่าจำนวนเครื่องรับวิทยุจะเพิ่มขึ้นทั่วราชอาณาจักรร้อยละ 1.7 ในช่วงปี 2523-26 ก็ตาม (เพิ่มจาก 7,251,435 เครื่อง เป็น 7,629,998 เครื่อง และจาก 6,837,476 ครัวเรือน เป็น 7,024,099 ครัวเรือน ที่มีวิทยุฟังก็ตาม)

แต่ก็เป็นที่น่าสังเกตว่า จำนวนผู้มีเครื่องโทรศัพท์ ในปี 2526 ถึงร้อยละ 33.1 (3,085,314 จาก 9,326,073 คร่าวเรือน) ซึ่งเมื่อปี 2523 เพียงร้อยละ 20.7 ของครัวเรือน เท่านั้น ที่มีเครื่องโทรศัพท์ขาวดำและสี ทั้งในจำนวนครัวเรือนที่มีโทรศัพท์สีนั้น ในปี 2526 มีถึงร้อยละ 33.2 ของครอบครัวที่มีโทรศัพท์ ในขณะที่ปี 2525 มีเพียงร้อยละ 23.3 เท่านั้น

เนื้อหาสาระของรายการวิทยุ

จากการวิเคราะห์สถานีวิทยุ 4 สถานี เกี่ยวกับเนื้อหาสาระของรายการวิทยุ ในช่วงตุลาคม 2522 พบว่า สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย มีเนื้อหาสาระเรื่องตามความมากน้อย ดังนี้ ข่าว (29%) เพลง (23.38%) สารความรู้ (22.52%) สารบันเทิง (11.47%) นอกนั้นเป็นบันเทิงละครและเพลงประกอบข่าว แต่ถ้าดูสถานีอื่นที่มีโฆษณาตั้งแต่ 6.11% จนถึง 14.17% อย่างเช่น ททท.ภาคปกติ ททท.ละครและเพลง และ ขส.ทบ. ข่าวยังคงอยู่ในช่วง 18.21% เพลงประมาณ 12.43% สารความรู้ 7.20% สารบันเทิง 4.10% เพลงประกอบข่าว 11.23% (บุญเลิศ สุกคิลิก 2527, หน้า 80-90)

วิธีการวิจัย

ประชากรของการวิจัยเป็นผู้รับฟังรายการในภาคกลาง ที่เขียนจดหมายมาติดต่อช่วงต้นปี 2526 รวม 758 คน จากจดหมาย 1,158 ฉบับ และใช้เกณฑ์คัดเลือกจังหวัดที่เป็นตัวแทนในพื้นที่อีก 2 จังหวัด กลุ่มตัวอย่างกลุ่มแรกจึงเป็นกลุ่มที่เขียนจดหมายมาติดต่อ ซึ่งส่งแบบสอบถามไปแล้วได้คืนมา รวม 432 คน (80.0%) และกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 ก็เป็นเกษตรกรจังหวัดราชบุรี ซึ่งคัดเลือกจาก 4 อำเภอ ที่มีผู้รับฟังรายการของ มก. บางเขน มากที่สุด โดยคัดเลือกพื้นที่ที่มีผู้ฟังหนาแน่นที่สุด เป็นกลุ่มตัวอย่างจาก 5 หมู่บ้าน รวม 100 คน และทำนองเดียวกัน ก็ได้กลุ่มตัวอย่างจากสุพรรณบุรี รวม 100 คน จาก 5 อำเภอ ในพื้นที่ที่มีการรับฟังมากที่สุด (ดูจากจดหมายที่เขียนมาติดต่อ และสอบถามจากเจ้าหน้าที่) และเก็บข้อมูลช่วงมกราคม-เมษายน 2527

ผลและวิจารณ์

1. ลักษณะพื้นฐานของผู้ฟังวิทยุ มก.บางเขน

อาจจะสรุปได้ภาพรวม ดังนี้ 94.5% เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 37.9 ปี การศึกษาส่วนใหญ่จบ ป.4 (เฉพาะที่สำรวจโดยตรงเป็นพื้นที่ แต่ที่เขียนจดหมายมาติดต่อมีจบ ป.4 46.5% จบ ป.7 20.4% ม.ศ.3 12.5% จบ ม.ศ.5 รวม 7.9% จบ ปวช./ปวส. รวม 9.0% จบปริญญาตรี 3.7% อาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ยกเว้นพวกเขียนจดหมายมาถามปัญหามีถึง 12.8% ที่เป็นข้าราชการ และมี 4.8% ที่ทำธุรกิจส่วนตัว ผู้รับฟังมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 37.143 บาทต่อปี จำนวนปีที่รับฟังเฉลี่ย 5.7 ปี

2. ความสัมพันธ์ของอันดับความนิยมในการรับฟัง โดยเปรียบเทียบกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม

ความนิยมของผู้รับฟังในภาคกลางทั้งหมด (N=432) ในช่วงปี 2526-27 ที่เขียนจดหมายมาติดต่อนั้น ระบุว่ารายการของสถานีวิทยุ มก.บางเขน ที่ชอบรับฟัง 5 รายการแรก คือ 1) ตอบปัญหาภาคค่ำ (ความถี่ = 106, คะแนน = 283) 2) ศรีกรุงรักเกษตรกร (ความถี่ = 95, คะแนน = 205) 3) ห้องสมุดเกษตรกร (ความถี่ = 90, คะแนน = 203) 4) ตอบปัญหาภาคเช้า (ความถี่ = 80, คะแนน = 197) 5) อิมท้องอิมใจ (ความถี่ = 76, คะแนน = 186)

ความนิยม 5 อันดับแรก ในการฟังรายการวิทยุ มก.บางเขน หากเจาะเฉพาะเกษตรกรใน 5 อำเภอของสุพรรณบุรี (N=100) คือ รายการ 1) ก่อนอรุณรุ่ง 2) ตลาดนัดเกษตรกร 3) ตอบปัญหาเกษตรกรภาคค่ำ 4) ศรีกรุงรักเกษตรกร 5) ตอบปัญหาเกษตรกรภาคเช้า ซึ่งก็คล้าย ๆ กับกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดราชบุรี ที่ระบุ 5 อันดับแรก คือ 1) ก่อนอรุณรุ่ง 2) ตอบปัญหาเกษตรกรภาคค่ำ 3) ตอบปัญหาเกษตรกรภาคเช้า 4) ตลาดนัดเกษตรกร 4) ข่าวอ้อยและน้ำตาล

และการหาค่า rank correlation ก็ได้ผลคือ ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ของอันดับความนิยมผู้รับฟัง ใน 3 กลุ่มเป้าหมาย

ค่า rank correlation ของอันดับความนิยมรับฟังรายการ	ทดสอบค่า Z
ภาคกลางทั้งหมดกับสุพรรณบุรี = 0.8471**	Z = 3.2833*
ภาคกลางทั้งหมดกับราชบุรี = 0.5735*	Z = 2.2229*
สุพรรณบุรีกับราชบุรี = 0.7176*	Z = 2.0814*

ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานข้อ 1 และสรุปได้ว่า ทั้ง 3 กลุ่ม มีอันดับความนิยมที่คล้ายคลึงกัน

3. ความสัมพันธ์ของลักษณะพื้นฐานของผู้รับฟัง กับช่วงเวลาการรับฟัง

จากการใช้ค่าไคส์แสควร์หาความแตกต่างระหว่าง ลักษณะพื้นฐานของผู้รับฟังกับช่วงเวลาการรับฟัง พบว่า มีผลปรากฏดังตารางที่ 2 คือ

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานกับ ช่วงเวลาการรับฟังของผู้ฟังรายการวิทยุ มก. บางเขน

ตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม	ค่าไคส์แสควร์
เพศกับช่วงเวลาการรับฟัง	2.9122 (d.f. = 3)
อายุกับช่วงเวลาการรับฟัง	0.9148 (d.f. = 15)
ระดับการศึกษากับช่วงเวลาการรับฟัง	6.4104 (d.f. = 18)
อาชีพกับช่วงเวลาการรับฟัง	6.4467 (d.f. = 3)
ระดับรายได้กับช่วงเวลาการรับฟัง	12.5028 (d.f. = 18)

จากผลการวิจัยนี้ สรุปได้ว่า ลักษณะพื้นฐานของผู้รับฟัง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ ไม่มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับช่วงเวลาการรับฟัง ซึ่งปฏิเสธสมมุติฐานข้อ 2 ทั้งหมด

เวลาที่ผู้ฟังชอบรับฟังมากที่สุด

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง อาจจะสรุปได้ว่า

1. เวลาที่ทั้งบุคคลเป้าหมายทั้งหมด ($N=432$) ที่เป็นผู้ฟังหัวก้าวหน้า (ที่เขียนจดหมายมาติดต่อผู้จัดรายการ) นั้น เวลาที่ชอบรับฟังมากที่สุด 6 อันดับแรกคือ (1) เวลา 5.30-6.00 น. (ร้อยละ 51.9) (2) เวลา 5.00-5.30 น. (ร้อยละ 49.1) (3) เวลา 6.00-6.30 น. (ร้อยละ 31.9) (4) เวลา 18.30-19.00 น. (ร้อยละ 28.4) (5) เวลา 8.00-8.30 น. (ร้อยละ 27.1) (6) เวลา 8.30-9.00 น. (ร้อยละ 26.4) และแม้ว่าจะมีการจำแนกตามตัวแปรอิสระ 5 ตัวแปรคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เกือบทั้งหมดก็สอดคล้องกับช่วงเวลาของกลุ่มตัวอย่างรวมมีข้อมูลอยู่

2. ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องนักกับกลุ่มตัวอย่างอีกกลุ่มของจังหวัดสุพรรณบุรี ($N=100$) ซึ่งจัดระบบการวิเคราะห์ที่ต่างกันโดยการให้คะแนนรวมและระบุอันดับได้หลายรายการ กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างนี้มีการรับฟังลำดับที่สำคัญ 5 อันดับแรกคือ (1) เวลา 5.00-5.30 น. (คะแนนรวม=128) (2) เวลา 5.30-6.00 น. (คะแนนรวม=120) (3) เวลา 19.30-20.00 น. (คะแนน=82) (4) เวลา 6.00-6.30 น. (คะแนนรวม=62) (5) เวลา 6.30-7.00 น. (คะแนนรวม=60)

3. อย่างไรก็ตามก็อาจจะสรุปได้ว่า ช่วงเวลาที่ดีที่สุด น่าจะอยู่ในช่วง 5.00-5.30 น., 5.30-6.00 น., 6.00-6.30 น. และช่วงค่ำ 18.30-19.00 น. (หรือ 19.30-20.00 น.) ช่วงอื่นนั้นคงจะเป็นการรับฟังเนื่องจากชอบผู้จัดรายการโดยตรงโดยช่วงเวลาเข้ามาเกี่ยวข้องบ้าง เช่น ระหว่างเวลา 8.30-9.00 น. เป็นต้น (เฉพาะกลุ่มตัวอย่างพวกที่มีการติดต่อกับผู้จัดรายการ ($N=432$) เมื่อมีการเปรียบเทียบกับรายการที่นิยมแล้ว ช่วงเวลาเหล่านี้แตกต่างกันบ้าง ซึ่งอาจจะสรุปได้ว่า

แม้จะชอบรับฟังตามเวลาที่กล่าว แต่เนื่องจากนิยมผู้จัดรายการจึงมีผลทำให้ความนิยมการรับฟังเปลี่ยนแปลงตามผู้จัดได้บ้าง

4. ความชัดเจนของการรับฟัง (เดซิเบล) กับจำนวนผู้ฟัง

พื้นที่ของการรับฟังของสถานี มก. บางเขน ซึ่งวัดผลจากจดหมายที่เขียนมาร่วม 25 จังหวัด ในภาคกลาง ซึ่งมีช่วงความชัดเจนตั้งแต่ 55-81 เดซิเบล (ยกเว้น จันทบุรี = 35 เดซิเบล) พบว่า ค่าสหสัมพันธ์กับจำนวนผู้รับฟัง มีค่า $r = 0.511$ d.f. = 23 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งยอมรับสมมุติฐานข้อ 3 และอาจสรุปได้ว่า ความชัดเจนไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับจำนวนของผู้รับฟัง

ข้อวิจารณ์ในเรื่องนี้ อาจจะกล่าวได้ว่า แม้พื้นที่บางแห่งจะฟังไม่ชัดเจนแต่คนฟังตั้งใจฟังอยากได้ความรู้ก็รับฟังทั้งที่ไม่ชัดเจนนัก และจริง ๆ แล้ว ความชัดระดับ 65 เดซิเบลขึ้นไป ก็เป็นความชัดที่รับฟังได้อยู่แล้ว

5. สาเหตุที่ผู้ฟังชอบฟังมากที่สุด และเรื่องที่เขียนจดหมายมาถามปัญหามากที่สุด

ก. เรื่องที่ผู้ฟังชอบรับฟังมากที่สุด คือ 1) ได้รับความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพมาก (ความถี่ = 311) ซึ่งประกอบด้วยเรื่องตามลำดับ 5 อันดับแรก คือ 1.1 ความรู้ทั่วไป (ความถี่ = 208) 1.2 ผลิตภัณฑ์เคมี (ความถี่ = 28) 1.3 พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ 1.5 การทำสวน 2) ได้รับประโยชน์ต่าง ๆ ได้แก่ 2.1 ประโยชน์ทั่วไป (ความถี่ = 41) 2.2 ความรู้ใหม่ ๆ (ความถี่ = 37) 2.3 ตอบปัญหาดี 2.4 มีการวิเคราะห์เรื่องตลาดและราคา 2.5 แนะนำอาชีพ 3) บุคลิกภาพของผู้จัดรายการ (ความถี่ = 74) 4) เป็นสื่อกลางติดต่อซื้อและขอหนังสือเอกสารพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ (ความถี่ = 20) ซึ่งการแจกแจงในรายละเอียดในตารางนั้นแจกแจงตามรายการยอดนิยม 7 อันดับแรก

6. ผู้ฟังรายการเขียนจดหมายติดต่อเรื่องอะไร

ก. เนื้อหาสาระที่ผู้ฟังเขียนจดหมายมาถาม

ในจดหมายรวม 700 กว่าฉบับ ที่ระบุมา จากจำนวนผู้เขียน 432 คน นั้นอาจจะสรุปได้ที่สำคัญ ดังนี้

1. เรื่องที่ถามปัญหามากที่สุด คือ (1) พืชผัก (ความถี่ = 466) (2) พืชไร่ (ความถี่ = 422) (3) ไม้ผล (ความถี่ = 250) (4) ไม้ดอกไม้ประดับ (ความถี่ = 96) (5) การใช้ยากำจัดโรคและแมลง (ความถี่ = 68) (6) การเลี้ยงสัตว์รวมประมงด้วย (ความถี่ = 44) (7) การใช้ปุ๋ยเคมี (ความถี่ = 43) (8) การใช้ยาปราบวัชพืช (ความถี่ = 36) (9) การใช้ฮอร์โมน (ความถี่ = 35) เป็นต้น

2. จดหมายที่เขียนมา มีการขอเอกสารที่เกี่ยวข้องและที่ขอมามากเรียงตามลำดับ คือ (1) พืชไร่ (ความถี่ = 156) (2) ไม้ผล (3) พืชผัก (4) ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยหมัก (ความถี่ = 124) (5) ยาปราบศัตรูพืช ซึ่งมียาปราบโรคแมลง (ความถี่ = 45) ยาปราบวัชพืช (ความถี่ = 28) (6) ไม้ดอกไม้ประดับ (ความถี่ = 3) (7) เอกสารที่ขอมาโดยไม่ระบุ คือ ขอทุกอย่างที่มี (ความถี่ = 210)

ข. เอกสารที่ผู้ฟังขอมามาก

เอกสารเรื่องที่ขอมามากที่สุด คือ (1) พืชไร่ (ความถี่ = 280, ส่วนมากเป็นข้าว, ข้าวโพดไร่) (2) ไม้ผล (ความถี่ = 132, ส่วนมากเป็นเรื่องมะม่วง, แดงโม, มะนาว) (3) การใช้ปุ๋ย (ความถี่ = 124, ปุ๋ยเคมี 53, ปุ๋ยหมัก 71) (4) พืชผัก (ความถี่ = 116, ส่วนมากเป็นเรื่องพริก) (5) ยาปราบศัตรูพืช (ความถี่ = 73 ซึ่งมียาโรคแมลง = 45 และยาปราบวัชพืช = 28)

7. ข้อมูลจากวิทยุการเกษตรมีส่วนกระตุ้นให้เกิดความสนใจในเรื่องอะไรบ้างโดยรายการอะไร

1. เกษตรกรจังหวัดราชบุรี

รายการวิทยุการเกษตรทั้งหมดทุกรายการ ที่มีผลกระตุ้นต่อเกษตรกรจังหวัดราชบุรีมากที่สุด 5 เรื่องแรก (1) การใช้ปุ๋ยเคมี (ความถี่ = 148) (2) พันธุ์ข้าว (ความถี่ = 119) (3) การป้องกันกำจัดโรคพืช (ความถี่ = 83) (4) การป้องกันกำจัดแมลง (ความถี่ = 80) (5) การป้องกันกำจัดวัชพืช (ความถี่ = 64)

2. เกษตรกรจังหวัดสุพรรณบุรี (N=100) คนนั้น มีผลสรุป คือ

เทคโนโลยีเรื่องที่มีผลกระตุ้นความสนใจ 5 เรื่องแรก คือ (1) การป้องกันกำจัดแมลง (ความถี่ = 142) (2) ปุ๋ยเคมี (ความถี่ = 130) (3) วิธีการปฏิบัติทั่วไป (ความถี่ = 125) (4) การป้องกันกำจัดวัชพืช (ความถี่ = 112) (5) การป้องกันกำจัดปูนา (ความถี่ = 97)

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยมีข้อเสนอแนะ คือ

1. ข้อเสนอแนะต่อสถานีวิทยุ ม.ก.

1.1 ควรมีการปรับเครื่องเสียงให้คุณภาพเสียงดีขึ้น เพราะเท่าที่มีอยู่ห้องบันทึกเสียงใช้เครื่องมีเก่ามาก

1.2 ควรขยายเครือข่ายการถ่ายทอดการรับฟังในรูปแบบของสถานีย่อยเพิ่มขึ้น เพื่อให้การรับฟังชัดเจนขึ้น ซึ่งจะมีผลต่อการประกอบอาชีพของเกษตรกรยิ่ง

1.3 ควรมีการวิจัยในรายละเอียดทำนองนี้อยู่ทุก 2 ปี เพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษาและจัดการการของผู้จัด โดยเปรียบเทียบกันในสถานีเอง และเปรียบเทียบกับสถานีอื่น

2. ข้อเสนอแนะต่อผู้จัดรายการ

2.1 โดยพื้นฐานแล้วต้องจัดรายการตามความต้องการของผู้ฟัง และรักษาความเป็นนักวิชาการที่เที่ยงตรงมากที่สุด

2.2 การนำเสนอเรื่องและการวิเคราะห์เรื่องใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตลาดและราคาเป็นเรื่องที่จำเป็นมากขึ้นโดยเฉพาะการปลูกฝังให้มีการกำหนดเป้าหมายในชีวิต

2.3 การบริการขยายพันธุ์พืชหรืออื่น ๆ นับว่าเป็นเรื่องจำเป็นที่เกษตรกรต้องการ แต่ถ้าหากไม่ได้อาจจะเกิดผลเสียได้ เช่น เกษตรกรนำไปปลูกแล้วขายไม่ออก ฯลฯ

เอกสารอ้างอิง

บุญเลิศ สุกดีถก. 2527 สิทธิการสื่อสารในประเทศไทย.
เจริญวิทย์การพิมพ์.
บำรุง สุขพรรณ. 2522. วิทยุและโทรทัศน์ในประเทศไทย.
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
สวณิต ขมภักย์. 2528. “ความหมายและความสำคัญของการสื่อสาร”. วารสารศูนย์วิจัยเพื่อการศึกษา. กรมการศึกษานอกโรงเรียน. ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม-กันยายน). หน้า 4-22.

พุม ขำเกลี้ยง. 2525, (1). ความเป็นมาของสถานีวิทยุ
มก., โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.
พุม ขำเกลี้ยง. 2525, (2). โครงการดำเนินงานวิทยุ
กระจายเสียงของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.
สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2522. รายงานการสำรวจวิทยุ
โทรทัศน์. โรเนียวเขียนเล่ม.
สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2527. รายงานการสำรวจวิทยุ
โทรทัศน์ ปี 2526. โรเนียวเขียนเล่ม.